

AVGIFT PÅ SUKKER MV. 2011

Rundskriv nr. 18/2011 S

Avgiftskode SU
Oslo 7. januar 2011

TOLL- OG AVGIFTS DIREKTORATET

Særavgiftsavdelingen

Schweigaards gate 15

Postboks 8122 Dep

0032 OSLO

Telefon 0 30 12

Telefaks 22 86 02 35

Internett: www.toll.no

Innhald:

Stortingets vedtak om avgift på sukker mv.....	4
Lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter.....	5
Utdrag av forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter.....	7
Utdrag av lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)	17
Utdrag av forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften)	23
Toll- og avgiftsdirektoratet sine kommentarar	27

Endringar i høve til rundskriv nr. 18/2010 S:

Stortingets vedtak om avgift på sukker mv.:

- § 1: satsen endra
- § 2: tekniske endringar

Tekniske endringar i avgiftsvedtaka

Under gis ei kort oversikt over tekniske endringar i Stortinget sitt avgiftsvedtak for 2011.

Innleiingane til føresegna om fritak er endra ved at "fritak, refusjon eller ytes tilskudd" har blitt erstatta med "fritak". Fritaka skal likevel kunne gjennomførast ved refusjon eller tilskot i same monn som tidlegare. Den nye ordlyden er difor ikkje meint å innebere materielle endringar av regelverket.

Stortingsvedtaka for 2011 inneheld også nokre mindre, språklege justeringar. Mellom anna er heimelen til å gje utfyllande føresegner om avgiftsfriftak endra, og nemningane på vedtaka er nye for enkelte avgifter.

Etter Stortinget sitt avgiftsvedtak for 2010 om avgift på bensin § 3, CO₂-avgift på mineralske produkter § 5 andre leddet, svovelavgift § 3 og avgift på smøreolje § 3 kunne departementet nekte fritak, nedsetjing eller tilskot for kortare eller lengre tid ved brot på vilkåra for fritak. Føresegna er for 2011 tatt ut av stortingsvedtaka. Heimelen til å nekte fritak følger no i staden av ny § 2-10 i særavgiftsforskriften. Den nye føresegna gjeld særavgiftene generelt, og inneber dermed ei materiell endring av særavgiftsregelverket.

Forskrift om særavgifter (heretter "saf.":)

- § 2-1: endring i fjerde leddet
- Ny § 2-9 om gruppeunntaksforordningen
- Ny § 2-10 om nektelse av fritak
- § 5-1: bokstav c endra
- § 5-2: bokstav a endra
- Nytt underkapittel V om opplysningsplikt i kapittel 5

Toll- og avgiftsdirektoratet sine kommentarer:

- Pkt. 8 om utsal på lufthamn endra
- Pkt. 9 om varer av mindre verdi endra
- Pkt. 14 lagt til avsnitt om utfylling av avgiftsoppgåva
- Pkt. 15 om betaling, renteutrekning og trygd (garanti) er oppdatert
- Nytt pkt. 17 om lagerrekneskap
- Oppdatert henvisninger til stortingsvedtaket

Stortingets vedtak om avgift på sukker mv.

§ 1. Fra 1. januar 2011 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sukker mv. med kr 6,94 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter

- a) sukker (roe-/ bete- og rørsukker),
- b) sirup og sukkeroppløsning av nevnte varer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2. Det gis fritak for avgift på sukker som

- a) fra produsents og importørs lager
  - 1. utføres til utlandet,
  - 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
  - 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
  - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
  - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
  - 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
  - 1. diplomater,
  - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
  - 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes til ervervsmessig framstilling av varer,
- f) brukes til biavl.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkeltilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkeltilfellet får en utilsiktet virkning.

Lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter

Lovens tittel endret ved lov 27 mars 1998 nr. 13. Jf. lover 4 nov 1948 nr. 1 (billedkunst), 19 juni 1959 nr. 2 (motorkjøretøy og båter), 19 juni 2009 nr. 58 (merverdiavgift).

§ 1. Når Stortinget med henvisning til denne loven vedtar særavgifter til statskassen som ikke omhandles i andre lover,¹ fastsetter departementet² nærmere bestemmelser om beregning og kontroll.³ Gjelder særavgiften etanol til teknisk bruk, fastsetter departementet² forskrifter om forbud, produksjon, innførsel, utførsel og omsetning.

0 Endret ved lover 18 des 1970 nr. 97, 28 apr 1978 nr. 17, 27 mars 1998 nr. 13, 14 apr 2000 nr. 23, 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 658), 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616) som endret ved lov 9 des 2005 nr. 115.

1 Jf. f.eks. lov 19 juni 1959 nr. 2.

2 Finansdepartementet.

3 Jf. lov 17 juni 2005 nr. 67 § 10-40.

§ 2. Overtredelse av forskrifter som utferdiges i henhold til denne lov, straffes også når overtredelsen er skjedd ved uaktsomhet, med bøter,¹ for så vidt det ikke for overtredelsen er fastsatt særskilt straff i den alminnelige straffelov.²

Når en overtredelse av første ledd er særlig grov, er straffen bøter eller fengsel inntil 2 år, men fengsel inntil 6 år ved forsettlig eller grovt uaktsom overtredelse.

Ved avgjørelsen av om en overtredelse skal regnes som særlig grov, legges vekt på om overtredelsen har et stort omfang, om inn- og utførsel eller bruk er forbudt eller underlagt særlige vilkår, om de varer overtredelsen gjelder var bestemt til å omsettes av lovoverdreneren, om denne tidligere er dømt for overtredelse av avgiftslovgivningen eller om det foreligger andre omstendigheter av særlig skjerpende art.

0 Endret ved lover 16 mai 1947 nr. 2, 27 mars 1998 nr. 13, 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 658).
Endres ved lov 20 mai 2005 nr. 28 (ikr. fra den tid som fastsettes ved lov) som endret ved lov 19 juni 2009 nr. 74.

1 Se strl. 1902 § 27 og kap. 3a; strl. 2005 kap. 4 og kap. 9 (ikke ikr.).

2 Strl. 1902, jf. dens § 406; strl. 2005 § 378 (ikke ikr.).

§ 3.¹ Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne lov eller forskrift gitt i medhold av loven, hvorved statskassen er eller kunne ha vært unndratt avgift, ileses en tilleggsavgift som tilsvarer det dobbelte, i gjentakelsestilfelle det firedobbelte av det pliktige avgiftsbeløp.

For så vidt angår ansvar etter denne paragraf svarer den avgiftspliktige for medhjelperes, ektefelles² og barns handlinger.³

0 Endret ved lov 26 juni 1992 nr. 73.

1 Sml. lov 19 juni 2009 nr. 58 § 21-3.

2 Se lov 4 juli 1991 nr. 47.

3 Jf. strl. 1902 § 48 a og § 48 b; strl. 2005 kap. 4 (ikke ikr.).

§ 4.¹ Ved urettmessig bruk av merket olje og avgiftsfri biodiesel ileses registrert eier av kjøretøyet en avgift som beregnes etter nærmere regler fastsatt av departementet. Ved gjentakelse kan departementet bestemme at det skal ileses dobbel avgift. Når det av grunner knyttet til fastsettelsen vil virke særlig urimelig å fastholde hele kravet, kan departementet overfor en eller flere av dem som er ansvarlige for avgiften, nedsette eller frafalle kravet.

0 Tilføyd ved lov 26 juni 1992 nr. 73, endret ved lover 15 des 2006 nr. 70 (ikr. 1 jan 2007), 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616), 11 des 2009 nr. 113 (ikr. 1 jan 2010).

1 Sml. lov 19 juni 1959 nr. 2 § 3.

§ 5. ¹ Avgiften svarer etter de regler som gjelder på det tidspunkt avgiftsplikten oppstår.

Er det ved avgiftspåleggets ikrafttreden inngått kontrakt om leveranse, plikter mottageren å betale et tillegg motsvarende avgiften medmindre det godtgjøres at det ved prisansettelsen har vært tatt hensyn til avgiften. ¹

0 Endret ved lover 13 apr 1951 nr. 2, 26 juni 1992 nr. 73 (som endret fra § 5 til § 6), 27 mars 1998 nr. 13, 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616), endret paragraftall fra § 6.

1 Sml. lov 19 juni 2009 nr. 58 § 22-1.

§ 6. De myndigheter som er tillagt funksjoner etter lov om pristiltak, ¹ plikter på forlangende og uten hinder av den taushetsplikt som ellers påhviler dem, ² å gi skattekontoret og Skattedirektoratet opplysninger om tilskudd som de har latt utbetale av offentlige midler eller av særskilte prisreguleringsfond.

Departementet kan bestemme at politiet, skattemyndighetene og Mattilsynet ³ uten hinder av taushetsplikt plikter å gi toll- og avgiftsetaten nødvendige opplysninger for behandling av søknader om registrering for avgift på alkoholholdige drikkevarer.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 1964 nr. 17, endret ved lover 26 juni 1992 nr. 73 (som endret fra § 6 til § 7), 11 juni 1993 nr. 66, 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 29 juni 2007 nr. 46 (ikr. 31 des 2007 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1370), 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616), endret paragraftall fra § 7.

1 Lov 11 juni 1993 nr. 66.

2 Jf. lov 10 feb 1967 §§ 13 flg.

3 Jf. lov 19 des 2003 nr. 124 § 23.

§ 7. Reglene om taushetsplikt mv. i tolloven ¹ § 12-1 gjelder tilsvarende for tollmyndighetenes arbeid knyttet til denne lov.

0 Tilføyd ved lov 9 mai 2008 nr. 14, endret ved lov 19 juni 2009 nr. 50.

1 Lov 21 des 2007 nr. 119.

§ 8. Denne lov trer i kraft straks.

0 Endret ved lover 19 juni 1964 nr. 17 (tidligere § 6), 26 juni 1992 nr. 73 (som endret fra § 7 til § 8), 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616), endret paragraftall fra § 8, 9 mai 2008 nr. 14, endret paragraftall fra § 7.

Utdrag av forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1. Virkeområde

Denne forskriften får anvendelse på avgifter som oppkreves etter lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter.

0 Endret ved forskrift 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005).

§ 1-2. Definisjoner

- (1) Med avgiftspliktig vare menes en vare som er innført til eller produsert her i landet og som omfattes av Stortingets avgiftsvedtak.
- (2) Med produksjon menes enhver behandling, herunder pakking, ompakking eller montering, som medfører at varen blir avgiftspliktig eller endrer avgiftsmessig status.
- (3) Med registrert virksomhet menes virksomhet som er registrert etter bestemmelsene i § 5-1 til § 5-6.
- (4) Med godkjent lokale menes lager, produksjonslokale e.l. som er godkjent av tollregionen etter bestemmelsene i § 5-7.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

Kapittel 2. Alminnelige bestemmelser om avgiftsplikt

§ 2-1. Når avgiftsplikten oppstår

- (1) For registrerte virksomheter oppstår avgiftsplikten ved
  - a) uttak fra virksomhetens godkjente lokaler, herunder tyveri og manko. Driftsmessig svinn anses ikke som uttak,
  - b) innførsel, når varene ikke legges inn på godkjent lokale,
  - c) ved opphør av registrering.
- (2) For ikke-registrerte importører oppstår avgiftsplikten ved innførselen.
- (3) For konkursbo eller panthaver oppstår avgiftsplikten ved uttak av avgiftspliktige varer dersom det ikke tidligere er beregnet avgift for disse.
- (4) For avgift på teknisk etanol, avgift på elektrisk kraft, avgift på sluttbehandling av avfall og avgift på utslipp av NO_x, oppstår avgiftsplikten etter bestemmelsene i henholdsvis § 3-3-3 , § 3-12-2 , § 3-13-2 og § 3-19-4 .
- (5) For bruker som er berettiget til helt eller delvis avgiftsfri bruk av ellers avgiftspliktige varer, oppstår avgiftsplikten også dersom vilkårene for fritak likevel ikke oppfylles.

0 Endret ved forskrifter 25 juni 2004 nr. 1040 (i kraft 1 juli 2004), 10 des 2004 nr. 1599 (i kraft 1 jan 2005), 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 15 des 2006 nr. 1442 (i kraft 1 jan 2007), 27 nov 2009 nr. 1432 , 1 sep 2010 nr. 1233 (i kraft 1 okt 2010), 7 des 2010 nr. 1552 (i kraft 1 jan 2011).

§ 2-2. Avgiftsfri overføring

Registrerte virksomheter kan overføre avgiftspliktige varer uten at avgiftsplikten oppstår til egne godkjente lokaler og til andre virksomheters godkjente lokaler dersom disse virksomhetene er registrert for samme vareomfang.

§ 2-3. Varer til avgiftsfri bruk (råvarer mv.)

- (1) Varer som etter Stortingets vedtak er fritatt for avgift som råstoff mv., kan kjøpes avgiftsfritt hos registrert virksomhet mot erklæring om at varene er til slik bruk. Den registrerte virksomheten kan føre slike varer uten avgift i avgiftsoppgaven.
- (2) Den som importerer varer som brukes som råstoff mv. i egen virksomhet, kan registreres som bruker og dermed innføre varer uten at avgiftsplikt oppstår.
- (3) Ikke registrert bruker kan søke om refusjon av innbetalt avgift. Søker må fremlegge dokumentasjon som viser at avgift er betalt, samt erklæring om at varene er til avgiftsfri bruk.

§ 2-4. Returvarer

- (1) Registrerte virksomheter kan føre tidligere beregnet avgift på returvarer til fradrag i avgiftsoppgaven på følgende vilkår:
- varene er tilbakeført til den registrerte virksomhetens godkjente lokale,
  - varene er tilgangsført lagerbeholdningen,
  - det er utstedt kreditnota for vare- og avgiftsbeløp og
  - varene er returnert innen to år regnet fra faktureringsdato.
- (2) Dersom tilbakeføring til den registrerte virksomhetens godkjente lokale er upraktisk, kan tollregionen samtykke i at varene tilintetgjøres etter § 2-5 istedenfor å tilbakeføres. Vilkårene i første ledd b-d gjelder tilsvarende.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

§ 2-5. Tilintetgjøring av varer

- (1) Ved tilintetgjøring av varer i den registrerte virksomhetens godkjente lokale gis fritak for avgift på følgende vilkår:
- tilintetgjøringen skjer i nærvær av tollvesenet om ikke tollregionen har gitt samtykke til annet, og
  - tilintetgjorte varer føres som uttak uten avgift i avgiftsoppgaven for samme avgiftstermin som tilintetgjøringen finner sted.
- (2) Tollregionen kan samtykke i at tilintetgjøringen skjer på annet sted når dette er mest praktisk.
- (3) For tollvesenets bistand ved tilintetgjøring av alkoholholdige drikkevarer oppkreves et gebyr på kr 500,-.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

§ 2-6. Innførsel

Bestemmelser om innførsel av varer gitt i eller i medhold av tolloven gjelder så langt de passer og ikke annet er bestemt i eller i medhold av denne forskriften.

0 Endret ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

§ 2-7. Utførsel m.m.

- (1) Registrerte virksomheter kan føre varer som utføres til utlandet uten avgift i avgiftsoppgaven. Med utføres til utlandet menes utførsel av varer fra Norge og til en annen stats landterritorium. Tilsvarende gjelder avgift på varer som legges inn på tollager i samsvar med bestemmelsene i Stortingets avgiftsvedtak.

(2) Ikke registrerte importører kan søke tollregionen om refusjon.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 1442 (i kraft 1 jan 2007).

§ 2-8. Dokumentasjon for avgiftsfritak

Krav om avgiftsfritak skal kunne dokumenteres. Med mindre annet er bestemt i denne forskriften, skal kravets omfang og vilkårene for at fritak er oppfylt, fremgå av dokumentasjonen.

§ 2-9. Avgiftsfritak i samsvar med gruppeunntaksforordningen

Avgiftsfritak og reduserte satser etter § 3-6-6 første ledd 2. punktum, § 3-6-7 første ledd, § 3-12-5 , § 4-3-1 , § 4-3-2 , § 4-5-2 første ledd oppfyller vilkårene i forskrift 14. november 2008 nr. 1213 om unntak fra notifikasjonsplikt for offentlig støtte, jf. EØS-avtalens vedlegg XV nr. 1j, art. 25 i forordning (EF) nr. 800/2008 (EUT L 214, 9.8.2008, s. 3).

0 Tilføyd ved forskrift 15 sep 2010 nr. 1271 .

§ 2-10. Overtredelse av vilkår for avgiftsfritak

Ved overtredelse av vilkårene for avgiftsfritak kan tollvesenet nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for en begrenset periode.

0 Tilføyd ved forskrift 7 des 2010 nr. 1552 (i kraft 1 jan 2011).

Kapittel 3. Særskilte bestemmelser om de enkelte avgiftene

(kap. 3-1 – kap. 3-15)

Kap. 3-16. Avgift på sukker m.m.

§ 3-16-1. Saklig virkeområde

Avgiftsplikten omfatter:

- a) sukker (roe- og rørsukker),
- b) sirup og sukkeroppløsning av varer som nevnt i bokstav a. Dette gjelder likevel ikke melkesukker, kunsthonning, karamell, sukkerkulør og honning,

0 Endret ved forskrift 13 des 2002 nr. 1639 (i kraft 1 jan 2003).

§ 3-16-2. Avgiftsgrunnlag og -beregning

Avgiften beregnes av varens nettovekt. For den enkelte forbruksenhet og faktureringsenhet brukes tre desimaler.

§ 3-16-3. Avgiftsfritak for varer til ervervsmessig bruk

(1) Varer som omfattes av § 3-16-1 som benyttes i ervervsmessig produksjon av andre varer, er frittatt for avgift når:

- a) varer i flytende form leveres i enheter på minst 12,5 kg og andre varer leveres i inneremballasje på minst 25 kg, og
  - b) varene innføres eller kjøpes hos registrert virksomhet mot erklæring om at varene skal benyttes i ervervsmessig produksjon av andre varer.
- (2) Fritaket omfatter ikke varer til følgende virksomheter:

- a) institusjoner av alle slag,
  - b) hoteller, restauranter, kafeer, kantiner, serverings- og cateringvirksomheter o.l.,
  - c) kjøtt-, fiske-, delikatesseforretninger o.l.
- (3) Fritaket gjennomføres etter bestemmelserne i § 2-3 .

0 Endret ved forskrift 18 feb 2004 nr. 411 .

§ 3-16-4. Tilskudd til biavl

- (1) Det gis tilskudd som kompensasjon for avgift på sukker som brukes til biavl, jf. Stortingets vedtak om avgift på sukker mv. § 2 første ledd bokstav f. Tilskudd gis til børktere med mer enn fem innvintrede bifolk. Tilskudd gis bare for de kvanta sukker som faktisk er brukt. For bikuber som finnes i Aust- og Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark gis det ikke tilskudd for mer enn 25 kg pr. kube pr. år. For bikuber i landets øvrige fylker gis det ikke tilskudd for mer enn 20 kg pr. kube pr. år.
- (2) Børkteren skal sende søknad om tilskudd i to eksemplarer til det lokale børkterlag innen 15. oktober. Det lokale børkterlag sender søknadene videre til Norges Børkterlag AS innen 5. november, som samlet sender søknadene videre til direktoratet innen 15. desember.
- (3) Tilskudd gis på grunnlag av avgiftssatsen pr. 1. september.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 15 des 2009 nr. 1524 (i kraft 1 jan 2010).

(kap. 3-17 – kap. 4-8)

Kap. 4-9. Militære styrker og internasjonale organisasjoner

0 Kapitlet tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

§ 4-9-1. Militære styrker og kommandoenheter

- (1) Varer til bruk for utenlandske NATO-styrker og styrker som er med i Partnerskap for fred, NATOs hovedkvarter i Norge og personer tilknyttet NATO, kan innføres uten avgift. Fritak gis på samme vilkår som nevnt i tollforskriften § 5-3-5 .
- (2) Registrerte virksomheter kan levere avgiftsbelagte varer uten avgift til bruk som nevnt i første ledd.

0 Tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

§ 4-9-2. Internasjonale organisasjoner

- (1) Varer til bruk for internasjonale organisasjoner kan innføres uten avgift. Fritak gis på samme vilkår som nevnt i tollforskriften § 5-3-6 og § 5-3-7 .
- (2) Registrerte virksomheter kan levere varer til bruk som nevnt i første ledd uten avgift.

0 Tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

Kap. 4-10. Proviant

0 Kapitlet tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

§ 4-10-1. Proviant

- (1) Drikkevareemballasje, alkoholfrie drikkevarer mv., alkohol, tobakkvarer, sjokolade- og sukkervarer mv. kan innføres uten avgift dersom de leveres til salg eller bruk

om bord i fartøy eller luftfartøy som skal forlate tollområdet. Det gis fritak for de varer og den mengde som tillates utført i medhold av tolloven § 4-23.

(2) Registrerte virksomheter kan levere varer til bruk som nevnt i første ledd uten avgift.

(3) Importører kan søke tollregionen om refusjon av betalt avgift dersom varen leveres til salg eller bruk om bord i fartøy eller luftfartøy som skal forlate tollområdet. Vilkårene i tollforskriften § 11-2-1 gjelder tilsvarende.

0 Tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009). Endret ved forskrift 15 des 2009 nr. 1524 (i kraft 1 jan 2010).

§ 4-10-2. (Opphevet 1 jan 2010, jf. forskrift 15 des 2009 nr. 1524.)

Kap. 4-11. Utsalg på lufthavn (tax free)

0 Kapitlet tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

§ 4-11-1. Utsalg på lufthavn

(1) Drikkevareemballasje, alkoholfrie drikkevarer mv., alkohol, tobakkvarer, sjokolade- og sukkervarer mv. og sukker mv. kan innføres uten avgift dersom varene leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn (tax free) for salg til passasjerer som reiser til utlandet eller som ankommer Norge med luftfartøy. Vilkårene i tollforskriften § 4-30-13 gjelder tilsvarende.

(2) Registrerte virksomheter kan levere varer til bruk som nevnt i første ledd uten avgift.

0 Tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

Kapittel 5. Avgiftsforvaltning mv.

I. Registrering

§ 5-1. Registreringsplikt

Følgende skal registreres for den enkelte avgift:

- a) produsenter av avgiftspliktige varer, med unntak av mikrokraftverk og energigjenvinningsanlegg som leverer elektrisk kraft direkte til sluttbruker,
- b) virksomheter som produserer eller innfører teknisk etanol med alkoholstyrke over 2,5 volumprosent,
- c) virksomheter som driver deponi for sluttbehandling av avfall,
- d) virksomheter som gjenvinner TRI og PER når gjenvinning skjer med sikte på videresalg,
- e) virksomheter som transporterer elektrisk kraft til forbruker,
- f) importører av alkoholholdig drikke med alkoholstyrke over 2,5 volumprosent, når det ikke foreligger særskilt tillatelse eller bevilling,
- g) virksomheter som eier eller driver NOx -avgiftspliktige enheter, med unntak av virksomheter som kun har avgiftsfrie utslipper eller utenlandske virksomheter som benytter representant registrert etter § 5-2 bokstav d.

0 Endret ved forskrifter 19 des 2002 nr. 1836 (i kraft 1 jan 2003), 19 des 2003 nr. 1758 (i kraft 1 jan 2004), 25 juni 2004 nr. 1040 (i kraft 1 juli 2004), 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 15 des 2006 nr. 1442 (i kraft 1 jan 2007), 20 des 2006 nr. 1587 (i kraft 1 jan 2007), 15 des 2009 nr. 1524 (i kraft 1 jan 2010), 1 sep 2010 nr. 1233 (i kraft 1 okt 2010).

§ 5-2. Registreringsadgang

Følgende virksomheter kan etter søknad til tollregionen registreres:

- a) importører av avgiftspliktige varer som er registreringspliktige etter

- merverdiavgiftsloven § 2-1,
- b) importører av avgiftspliktige varer når varene skal brukes som råvarer eller de er til avgiftsfri bruk etter bestemmelsene i Stortingets avgiftsvedtak,
  - c) importører av båtmotorer og virksomheter som driver ervervsmessig produksjon av fartøyer for salg.
  - d) representant for utenlandsk virksomhet som eier eller driver NO_x-avgiftspliktige fartøy eller luftfartøy.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 1442 (i kraft 1 jan 2007), 20 des 2006 nr. 1587 (i kraft 1 jan 2007), 24 juni 2010 nr. 964 (i kraft 1 juli 2010).

(§ 5-3)

§ 5-4. Registreringssted

Registrering skal skje i den tollregionen virksomheten har sitt forretningssted. Virksomheter som har forretningssted i flere tollregioner, skal registrere virksomheten i den tollregion hvor de har sitt hovedkontor.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

§ 5-5. Registreringsmelding mv.

(1) Melding eller søknad om registrering skal sendes senest en måned før produksjonen eller innførselen starter.

(2) Meldingen eller søknaden skal inneholde opplysninger om

- a) produksjons- og lagerlokale (tegninger), herunder lokalenes beliggenhet,
- b) hva slags varer som skal produseres eller lagres,
- c) når produksjon eller lagring skal begynne,
- d) varebeholdning,
- e) budsjettet og nåværende omsetning,
- f) størrelse på import og mottak av avgiftspliktige varer,
- g) regnskapsrutiner og lagerhold,
- h) hvem som skal foreta den løpende innbetaling av avgiften,
- i) eventuelt tollkreditnummer,
- j) organisasjonsnummer,
- k) gate- og postadresse,
- l) eventuell bevilling, konsesjon eller uttalelser om vandel.

(3) Endringer om forhold som nevnt i annet ledd skal straks meldes til tollregionen. Videre skal det gis melding når virksomheten opphører eller stanser i over tre måneder, samt ved en eventuell gjenopptakelse av virksomheten.

(4) For avgift på elektrisk kraft, sluttbehandlingsavgift på avfall og NO_x-avgift gjelder bestemmelsene i annet ledd tilsvarende med de tilpasninger som er nødvendig av hensyn til avgiftens karakter.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 19 des 2003 nr. 1758 (i kraft 1 jan 2004), 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 15 des 2006 nr. 1442 (i kraft 1 jan 2007), 7 des 2010 nr. 1552 (i kraft 1 jan 2011).

§ 5-6. Nektelse eller tilbakekallelse av registrering

- (1) Tollregionen kan nekte eller tilbakekalle registreringen dersom
- a) virksomheten, styret eller ledelsen ikke anses kreditverdig,
  - b) virksomheten har uoppgjorte restanser med hensyn til skatter, avgifter eller toll eller har overtrådt regelverket om særavgifter, toll eller merverdiavgift eller
  - c) virksomhetens karakter endres.
- (2) Tollregionen skal tilbakekalle registreringen om vilkårene i § 5-3 ikke lenger er oppfylt, eller den registrerte ikke lenger oppfyller sine forpliktelser etter denne forskrift eller skatteinntektsforskriften .
- (3) Ved tilbakekalling av registrering for håndtering av teknisk etanol, eller dersom innehaveren dør, skal eieren eller boet sørge for at lageret med slike varer selges eller overlates til virksomhet som er registrert. Ellers skal varene inndras eller destrueres.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 18 feb 2004 nr. 411 , 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 21 des 2007 nr. 1775 (i kraft 1 jan 2008).

II. Godkjenning av lokaler

§ 5-7. Godkjenning av lokaler

- (1) Når avgiftsplikten ikke har oppstått, skal produksjon og lagring av avgiftspliktige varer bare foregå i lokaler som er godkjent av tollregionen. Lokalene skal være forsvarlig låst og sikret, og innrettet slik at de sikrer en forsvarlig kontroll av avgiftsberegning og -betaling mv.
- (2) Tollregionen kan godkjenne flere lokaler for den enkelte virksomhet. Forandringer av et godkjent lokale skal meldes til tollregionen uten ugrunnet opphold.
- (3) Tollregionen kan fastsette nærmere vilkår for godkjenning av lokalet, herunder ved forandringer av lokalet.
- (4) Et lokale kan nektes godkjent dersom kontrollmessige hensyn tilsier det.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

III. Regnskap

§ 5-8. Regnskap

- (1) For registrerte virksomheter som etter lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) skal føre regnskap, skal regnskapet vise bruk av råstoff og produksjonens omfang. Regnskapet skal videre innrettes slik at omfanget av de avgiftspliktige varene lett kan kontrolleres og påvises. For registrerte virksomheter som deklarerer terminvise særavgifter, skal det føres lagerregnskap over særavgiftspliktige varer som lagres. Lagerregnskapet skal inneholde beholdning, tilgang og levering av særavgiftsbelagte varer, herunder eventuelle avgiftsfrie overføringer til andre registrerte virksomheter eller til eget godkjent lokale, samt uttak til eget utsalg eller eget bruk. Regnskapet skal vise eventuell differanse mellom oppmålt eller opptalt beholdning og beholdning i følge lagerregnskapet.
- (2) Før utløpet av oppgavefristen for vedkommende avgiftstermin skal registrerte virksomheter som skal føre lagerregnskap etter første ledd avstemme de tall som fremgår av avgiftsoppgaven mot lagerregnskapet. Denne avstemmingen inngår sammen med lagerregnskapet som en del av det oppbevaringspliktige regnskapsmaterialet.

(3) Registrerte virksomheter som ikke er regnskapspliktige etter regnskapsloven , kan av tollregionen pålegges å oppbevare dokumenter av betydning for avgiftspliktens omfang, for eksempel innkjøps- og salgsfakturaer, kontrakter og betalingsbilag. Virksomheten kan videre pålegges å føre lagerregnskap og å foreta avstemninger som nevnt over.
Oppbevaringsplikten for dokumenter, eventuelt lagerregnskap og avstemninger gjelder i ti år.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 18 feb 2004 nr. 411 .

IV. Kontrollbestemmelser mv.

§ 5-9. Alminnelige regler om kontroll

(1) Tollvesenet kan når som helst kontrollere om korrekt avgift er beregnet og betalt og om vilkårene i § 5-3 er oppfylt. I denne forbindelse kan tollvesenet kontrollere lokaler hvor avgiftspliktige varer produseres eller lagres, tilstøtende rom og transportmidler som frakter avgiftspliktige varer. Videre kan tollvesenet kontrollere hele regnskapet med tilhørende dokumentasjon, herunder elektroniske dokumenter og programvare. Ved gjennomsyn av virksomhetens arkiver kan tollvesenet foreta kopiering til datalagringsmedium for senere gjennomgang hos den opplysningspliktige eller hos tollvesenet.
(2) Tollvesenet kan foreta undersøkelser av avgiftspliktige varer. Vareprøver kan kreves avgitt uten vederlag.
(3) Undersøkelsene som nevnt over kan foretas hos produsent, importør, eksportør, forhandler, formidler, lagerholder og transportør av avgiftspliktige varer, samt bruker som påberoper seg avgiftslettelse eller -fritak. Undersøkelsen kan videre foretas hos produsent og forhandler av varer som kan brukes i eller til produksjon av en avgiftspliktig vare.
(4) Virksomhetens eier, styre, daglige leder, samt øvrige ansatte plikter å yte nødvendig bistand og veiledning i forbindelse med undersøkelsen. Regnskapsmateriell og andre dokumenter som skal kontrolleres, skal uten opphold fremlegges, utleveres eller sendes tollvesenet. Med dokumenter menes også elektronisk lagrede dokumenter. Pliktene foran gjelder også elektroniske programmer og programsystemer.

0 Endret ved forskrifter 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 2 feb 2009 nr. 104 .

(§ 5-10 – § 5-14)

V. Opplysningsplikt

0 Tilføyd ved forskrift 11 jan 2010 nr. 23 .

§ 5-15. Opplysningsplikt

Den som har plikt til å gi opplysninger etter denne forskriften, skal opptre aktsomt og lojalt. Den opplysningspliktige skal bidra til at spørsmål om avgiftsplikt i rett tid blir klarlagt og oppfylt, og gjøre tollvesenet oppmerksom på feil ved avgiftsberegningen.

0 Tilføyd ved forskrift 11 jan 2010 nr. 23 .

Kapittel 6. Avgiftsoppgave og -betaling mv.

§ 6-1. Avgiftsoppgave

- (1) Registrerte virksomheter skal for hver måned sende avgiftsoppgave til tollregionen innen den 18. i påfølgende måned (oppgavefristen). Det skal sendes oppgave selv om det ikke skal oppkreves avgift for perioden (0-oppgave).
- (2) Registrerte virksomheter for avgift på elektrisk kraft skal sende oppgave til tollregionen innen 1 måned og 18 dager etter utløpet av det kvartal faktura er sendt eller levering/ uttak uten faktura er foretatt.
- (3) Registrert virksomhet for avgift på utslipp av NO_x skal sende oppgavene til tollregionen innen den 18. i måneden etter utløpet av det kvartal utslippet fant sted.
- (4) Tollregionen kan fastsette en kortere oppgavefrist dersom det foreligger opplysninger om virksomhetens forhold som gjør det sannsynlig at avgiftsbetalingen ikke vil skje rettidig.
- (5) Virksomheter som er registrert etter § 5-1 bokstav b, og som utelukkende innfører eller produserer teknisk etanol med godkjent denaturering, er ikke oppgavepliktige.
- (6) Importører som er registrert etter § 5-2 bokstav b er ikke oppgavepliktige.
- (7) Avgiftsoppgaven gis på skjema fastsatt av direktoratet og skal være undertegnet av den avgiftspliktige eller en som kan forplikte vedkommende.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 19 des 2003 nr. 1758 (i kraft 1 jan 2004), 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 20 des 2006 nr. 1587 (i kraft 1 jan 2007).

§ 6-2 - § 6-5. (Opphevet 1 jan 2008, jf. forskrift 21 des 2007 nr. 1775.)

§ 6-6. Etterberegnning av avgift mv.

- (1) Tollregionen kan foreta etterberegnning ved manglende eller mangelfull beregning av avgift.
- (2) Tollregionen kan videre foreta etterberegnning dersom avgift og renter er refundert på grunnlag av uriktige eller mangelfulle opplysninger. Det samme gjelder når varer som er levert uten avgift eller med redusert sats er blitt benyttet til avgiftspliktige formål.
- (3) For tilfeller som nevnt i annet ledd kan tollregionen bestemme at fritaket for framtiden skal gjennomføres på annen måte enn fastsatt i denne forskriften.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

§ 6-7 - § 6-9. (Opphevet 1 jan 2008, jf. forskrift 21 des 2007 nr. 1775.)

Kapittel 7. Avsluttende bestemmelser

§ 7-1. Utfyllende forskrifter mv.

- (1) Spørsmål om avgiftspliktens omfang forelegges tollregionen.
- (2) Tollregionen kan påby montering av måleutstyr o.l. av hensyn til avgiftsberegning og kontroll. Direktoratet kan fastsette forskrifter om krav til måleutstyr og målemetoder.
- (3) Direktoratet kan fastsette forskrifter om å benytte faste omregningsfaktorer når salg av avgiftspliktige varer skjer etter hulmål i stedet for etter vekt.
- (4) Direktoratet kan fastsette forskrifter om at Norges Birøkterlag AS kan beholde en fastsatt sum til administrasjonskostnader pr. innvilget søknad om tilskudd til biavl, jf. § 3-16-4 .
- (5) Direktoratet kan fastsette forskrifter til presisering, utfylling og gjennomføring av denne forskriften, herunder beregning, tilbakebetaling og kontroll mv. Direktoratet kan videre

fastsette forskrifter om vilkår for avgiftsfritak, herunder krav til dokumentasjon og minstegrenser for fritak.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 21 des 2007 nr. 1775 (i kraft 1 jan 2008).

§ 7-2. (Opphevet 1 jan 2009, jf. forskrift 17 des 2008 nr. 1413.)

§ 7-3. Overgangsregler

Virksomheter med godkjente lokaler må innen to år fra denne forskriftens ikrafttredelse fornye sin godkjenning av disse i samsvar med § 5-7 .

§ 7-4. Ikrafttredelse m.m.

(1) Forskriften gjelder fra 1. januar 2002.

[...]

Utdrag av lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)

For hele loven, se <http://www.lovdata.no/all/hl-20050617-067.html>

[...]

§ 10-1. *Ubetinget betalingsplikt og forbud mot overdragelse av tilgodebeløp*

- (1) Skatte- og avgiftskrav¹ skal betales ved forfall og med de beløp som opprinnelig er fastsatt, selv om fastsettingen er påklaget eller brakt inn for domstolene.
- (2) Krav på tilbakebetaling av skatt og avgift kan ikke pantsettes eller overdras.²
- (3) Annet ledd gjelder ikke utbetalinger etter petroleumsskatteloven³ § 3 bokstav c femte ledd. Retten til motregning går likevel foran rettigheter stiftet ved pantsettelse eller overdragelse.

0 Endret ved lov 15 des 2006 nr. 85.

1 Jf. § 1-1 (2).

2 Sml. lov 14 aug 1918 nr. 4 § 12.

3 Lov 13 juni 1975 nr. 35.

§ 10-2. *Utsatt forfall*

Utløper betalingsfristen på en lørdag, søndag eller helligdag eller lovfestet høytidsdag,¹ utskytes fristen til nærmeste virkedag.

1 Se lov 26 apr 1947 nr. 1.

[...]

§ 10-40. *Innenlands særavgifter*

- (1) Innenlands særavgifter¹ forfaller til betaling samtidig med at avgiftsplikten oppstår. Dette gjelder likevel ikke:
- årsavgift for kjøretøyer som 1. januar er registrert i motorvognregistret, som forfaller til betaling 20. mars
  - vektårsavgiften for kjøretøyer som 1. januar eller 1. juni er registrert i motorvognregisteret, som forfaller til betaling i to like store terminer henholdsvis 20. februar og 20. august.
  - engangavgiften for registrerte virksomheter, som forfaller til betaling den 18. i måneden etter at avgiftsplikten oppstod.
  - avgift ved urettmessig bruk av merket olje etter særavgiftsloven § 4, som forfaller til betaling tre uker etter at melding om kravet er sendt.
- (2) For virksomheter som er registrert som særavgiftspliktige hos tollregionene, forfaller særavgiften for en periode til betaling samme dag som det skal leveres oppgave over avgiftsplikten.
- (3) Departementet kan i forskrift² gi nærmere regler om forfallstidspunktene for krav som omhandlet i første ledd.

0 Endret ved lover 15 juni 2007 nr. 26, 12 des 2008 nr. 100.

1 Jf. lov 19 mai 1933 nr. 1.

2 Jf. fvl. § 2 og kap. VII.

§ 10-41. Toll, merverdiavgift og særavgifter som oppstår ved innførsel

- (1) Toll og avgifter som oppstår ved innførsel, og som ikke belastes tollkreditten eller dagsoppgjørsordningen, jf. § 14-20, forfaller til betaling samtidig med at tollplikten oppstår.
- (2) Krav som belastes tollkreditten en kalendermåned, forfaller til betaling den 18. i neste måned.
- (3) Skatte- og avgiftskrav belastet dagsoppgjørsordningen forfaller til betaling første virkedag etter fortolling. Tollregionen kan fastsette en nærmere frist for når på forfallsdagen betaling må ha skjedd.

0 Endret ved lov 15 des 2006 nr. 85.

[...]

§ 10-52. Ansvarskrav¹

Ansvarskrav etter kapittel 16, ansvarskrav etter § 4-1 annet ledd og ansvarskrav etter lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v. § 7 skal betales senest to uker etter at melding om kravet er sendt, jf. twangfullbyrdelsesloven² § 4-18.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 25 juni 2010 nr. 40.

1 Jf. § 11-1.

2 Lov 26 juni 1992 nr. 86.

§ 10-53. Skatte- og avgiftskrav ved vedtak om endring mv. og egenretting¹

- (1) Treffer skatte- eller avgiftsmyndighetene vedtak om endring mv. som medfører økning av skatte- eller avgiftsplikten for krav som ordinært forfaller etter §§ 10-10 til 10-12, § 10-21, § 10-22 annet ledd eller §§ 10-30 til 10-41, skal økningen og renter etter § 11-2 betales senest tre uker etter at melding om vedtaket er sendt. Dette gjelder likevel bare dersom fristen for betaling kommer senere enn det ordinære forfallstidspunkt for kravet. Skyldes økningen at den skatte- eller avgiftspliktige selv endrer en tidligere levert oppgave, regnes fristen fra melding om endringen er kommet fram til skatte- eller avgiftsmyndighetene.
- (2) Ved økning av restskatt² som følge av endring etter reglene i ligningsloven³ kapittel 9, regnes fristen fra melding om ny avregning⁴ er sendt skyldneren. Restskatt for personlige skattytere skal⁵ betales tidligst sammen med annen termin.

1 Jf. § 1-3.

2 Jf. § 7-1 (2).

3 Lov 13 juni 1980 nr. 24.

4 Jf. § 7-2.

5 Jf. § 4-1 (1), b.

[...]

§ 10-60. Tilgodebeløp¹

- (1) Når det er betalt for mye skatt eller avgift og når det ellers oppstår tilgodebeløp, skal beløpet og renter etter § 11-4 utbetales til den skatte- eller avgiftspliktige så snart som mulig, og senest tre uker etter at vedtaket som medførte tilbakebetaling ble truffet, når ikke annet er bestemt i lov² eller forskrift. Utbetalingen skal også omfatte renter³ som er betalt av refusjonsbeløpet. Renter som er påløpt, men ikke betalt, bortfaller.
- (2) For tilgodebeløp som oppstår ved egenretting av tidligere levert oppgave regnes fristen fra skatte- og avgiftsmyndighetene har godkjent beløpet til utbetalning.

(3) For tilgodebeløp som oppstår etter ordinær avregning, jf. § 7-1, regnes fristen fra skatteinntak ble sendt skattyter. I andre tilfeller regnes fristen fra det tidspunktet avregningen ble foretatt.

(4) For krav på utbetaling av merverdiavgift til registrerte næringsdrivende etter merverdiavgiftsloven⁴ § 11-5 regnes fristen fra omsetningsoppgaven er mottatt av avgiftsmyndigheten.⁵

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 14 des 2007 nr. 110, 19 juni 2009 nr. 58 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 6 nov 2009 nr. 1347), 25 juni 2010 nr. 40, 10 des 2010 nr. 69 (ikr. 1 jan 2011).

1 Jf. bl.a. § 7-1 (3) annet punktum.

2 Jf. annet ledd.

3 Jf. § 11-1.

4 Lov 19 juni 2009 nr. 58.

5 Jf. lov 19 juni 2009 nr. 58 § 15-8.

[...]

§ 11-1. Renter ved forsinket betaling¹

(1) Det skal beregnes rente av skatte- og avgiftskrav som ikke betales innen forfalls-tidspunktet etter kapittel 10. Renten beregnes på grunnlag av kravet tillagt eventuell rente etter §§ 11-2 eller 11-5. Renten løper fra forfallstidspunktet fram til betaling skjer. For krav etter § 10-52 løper renten fra forfallstidspunktet for det skatte- eller avgiftskravet som ansvarskravet skal dekke, fram til betaling skjer.

(2) Lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd gjelder tilsvarende.

(3) Reglene om fremskyndet forfall i § 10-20 fjerde ledd og § 10-21 annet ledd er uten betydning for renteberegningen etter første ledd.

0 Endret ved lov 9 des 2005 nr. 115.

1 Jf. § 11-6 (1).

§ 11-2. Renter ved vedtak om endring, egenretting, arveavgift betalt etter forfall mv.¹

(1) Det skal beregnes rente av økning i skatt og avgift som fastsettes ved vedtak om endring mv.² eller som skyldes at den skatte- og avgiftspliktige selv endrer en tidligere levert oppgave. Det skal ikke beregnes rente ved summarisk endring etter ligningsloven³ § 9-9.

(2) Renten er beregnet fra forfallstidspunktet for kravene etter §§ 10-1 til 10-41, fram til det treffes vedtak om endring mv. eller ny endret oppgave kom fram til skatte- og avgiftsmyndighetene, med de unntak som følger av tredje til syvende ledd.

(3) Av økning i skatt etter ny avregning, jf. § 7-2, beregnes renten fra 1. januar i året etter ligningsåret.

(4) Av petroleumsskatt etter ny avregning, jf. § 7-2, beregnes renten fra 1. januar i året etter inntektsåret.

(5) Av for mye utbetalt refusjon etter merverdiavgiftsloven⁴ § 10-1 og for mye utbetalt avgift etter merverdiavgiftsloven § 11-5, beregnes renten fra beløpet ble utbetalt og fram til det treffes vedtak om endring mv.

(6) Dersom arveavgift i medhold av § 10-31 fjerde ledd blir betalt senere enn den forfallstid som følger av § 10-31 første og annet ledd, skal det betales rente av avgiftsbeløpet for tiden fra ordinært forfall og fram til endelig avgiftsfastsettelse skjer.

(7) Er det foretatt innbetalinger til dekning av skatte- og avgiftskravet før det er truffet vedtak om endring mv. eller før melding om egenretting av tidligere levert oppgave er

kommet fram til skatte- og avgiftsmyndighetene, beregnes renten fram til betalingstidspunktet.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 14 des 2007 nr. 110, 19 juni 2009 nr. 58 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 6 nov 2009 nr. 1347).

1 Jf. § 11-6 (2).

2 Jf. bl.a. lov 19 juni 2009 nr. 58 kap. XIII og lignl. kap. 9.

3 Lov 13 juni 1980 nr. 24.

4 Lov 19 juni 2009 nr. 58.

§ 11-3. Rentegodtgjørelse ved forsinket utbetaling¹

(1) Ved utbetaling av skatt² eller avgift senere enn forfallstidspunktet i § 10-60, skal det ytes rentegodtgjørelse for tiden fra forfallstidspunktet fram til utbetaling skjer.

(2) Lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd gjelder tilsvarende.

0 Endret ved lover 9 des 2005 nr. 115, 14 des 2007 nr. 110.

1 Jf. § 11-6 (1).

2 Jf. § 7-1 (3).

§ 11-4. Rentegodtgjørelse ved utbetaling etter vedtak om endring mv. og egenretting¹

(1) Ved utbetaling av for mye betalt skatt eller avgift som følge av vedtak om endring mv. eller ved egenretting av tidligere levert oppgave, skal det ytes rentegodtgjørelse fra betaling fant sted fram til forfallstidspunktet i § 10-60.

(2) Ved tilbakebetaling etter ny avregning² beregnes renten fra det ferdige skatteoppgjøret etter ordinær avregning ble sendt skattyter. I saker om kildeskatt på utbytte beregnes renten fra det ferdige skatteoppgjøret etter ordinær avregning ble sendt selskapet som har trukket kildeskatten.

(3) Ved utbetaling av merverdiavgift som tidligere ikke er innbetalt, ytes renter fra tre uker etter fristen for innlevering av oppgave for vedkommende termin, jf. merverdiavgiftsloven³ § 15-8.

(4) Ved utbetaling i andre tilfeller enn omhandlet i første ledd kan det ytes rentegodtgjørelse når særlige forhold tilsier det. Departementet kan i forskrift⁴ bestemme at rentegodtgjørelse skal ytes i andre tilfeller selv om det ikke foreligger særlige forhold.

(5) Ved utbetaling av for mye betalt petroleumsskatt etter ny avregning, jf. § 7-2, skal det beregnes renter fra 1. januar i året etter inntektsåret frem til forfallstidspunktet i § 10-60.

0 Endret ved lover 14 des 2007 nr. 110, 19 juni 2009 nr. 55, 25 juni 2010 nr. 40, 10 des 2010 nr. 69 (ikr. 1 jan 2011).

1 Jf. § 11-6 (2) annet punktum.

2 Jf. § 7-2.

3 Lov 19 juni 2009 nr. 58.

4 Jf. fvl. § 2 og kap. VII.

[...]

§ 11-6. Rentesatser

(1) Rentesatsen for rente etter §§ 11-1 og 11-3 skal tilsvare satsen fastsatt i medhold av lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd første punktum. Er det innvilget betalingsordning for arveavgift fordi arven eller gaven vesentlig omfatter næringsvirksomhet,¹ skal renten være halvparten av satsen etter første punktum.

- (2) Rentesatsen for rente etter § 11-2 skal tilsvare den pengepolitiske styringsrenten slik denne er fastsatt av Norges Bank per 1. januar det aktuelle året tillagt ett prosentpoeng. Rentesatsen for rente etter § 11-4 skal tilsvare den pengepolitiske styringsrenten slik denne er fastsatt av Norges Bank per 1. januar det aktuelle året.
- (3) Endring i rentens størrelse får virkning fra tidspunktet endringen trer i kraft, også for skatte- og avgiftskrav hvor det løper rente før ikrafttredelsen.

1 Jf. lov 19 juni 1964 nr. 14 § 20.

[...]

§ 12-1. Foreldelse

- (1) Foreldelsesloven¹ gjelder med de unntak som følger av annet til femte ledd.
- (2) For skatte- og avgiftskrav² løper foreldelsesfristen fra utgangen av det kalenderåret da kravene, eller i tilfelle siste termin av kravene, forfaller til betaling.³
- (3) For forskuddsskatt⁴ løper foreldelsesfristen først fra utgangen av det kalenderåret da ligningen ble foretatt. For krav på arveavgift løper foreldelsesfristen fra det tidspunktet kravet forfaller til betaling etter §§ 10-31 og 10-32. For krav på avgift av gaver og utdelinger fra uskiftebo begynner fristen likevel ikke i noe tilfelle å løpe før det beviselig er gitt melding til avgiftsmyndigheten om gaven eller utdelingen i samsvar med arveavgiftsloven § 25 annet ledd.
- (4) For arveavgift er foreldelsesfristens lengde ti år.
- (5) Er foreldelsen avbrutt etter lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer § 17, foreldes ikke senere forfalte forsinkelsesrenter av skatte- eller avgiftskravet før hovedstolen foreldes.

0 Endret ved lov 9 des 2005 nr. 115.

1 Lov 18 mai 1979 nr. 18.

2 Jf. § 1-1 (2).

3 Jf. kap. 10.

4 Jf. kap. 4.

[...]

§ 14-1. Tvangsgrunnlag for utlegg

Skatte- og avgiftskrav¹ er tvangsgrunnlag for utlegg.²

1 Jf. § 1-1 (2).

2 Jf. lov 26 juni 1992 nr. 86 kap. 7.

[...]

§ 14-20. Tollkreditt og dagsoppgjørsordningen

- (1) Tollregionen kan innvilge kreditt for toll og merverdiavgift og særavgifter som oppstår ved innførsel.¹
- (2) Speditører som forestår fortolling på vegne av andre, kan innvilges kreditt for fortollinger som foretas i løpet av samme dag (dagsoppgjør).
- (3) Tollregionen kan stille vilkår om sikkerhet før kreditt innvilges, eller senere.
- (4) For bruk av tollkreditt skal det betales en særskilt godtgjørelse til statskassen. Departementet gir forskrift² om gebyrets størrelse.

(5) Departementet kan i forskrift ² gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne paragrafen, herunder om vilkår for kreditt, opphør av kreditt og vilkår for sikkerhetsstillelse.

1 Jf. f.eks. lov 19 juni 2009 nr. 58 § 3-29 og § 3-30.

2 Jf. fvl. § 2 og kap. VII.

§ 14-21. Sikkerhetsstillelse for særavgiftene

(1) Tollregionen skal ved registrering av avgiftspliktige kreve at det stilles sikkerhet for skyldig engangsavgift på motorvogn. De nærmere kravene til sikkerheten, herunder sikkerhetens omfang, fastsettes av tollregionen ved registreringen, og kan senere endres.

(2) Tollregionen kan kreve at virksomheter som er registrert som avgiftspliktige etter særavgiftsloven, stiller sikkerhet for fremtidig skyldig avgift. Krav om sikkerhetsstillelse kan stilles ved registrering av virksomheten eller senere. De nærmere kravene til sikkerhet, herunder sikkerhetens omfang, fastsettes av tollregionen i det enkelte tilfellet.

(3) Departementet kan i forskrift ¹ sette nærmere vilkår for sikkerhetsstillelsen og angi hvilke momenter som skal vektlegges ved vurderingen av om sikkerhet skal kreves.

1 Jf. fvl. § 2 og kap. VII.

[...]

§ 16-42. Ansvar ved avgiftsfri levering av varer og tjenester

Departementet kan i forskrift ¹ bestemme at mottakeren av avgiftsfrie varer og tjenester som ellers er avgiftspliktige etter lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter, er ansvarlig for avgiften dersom vedkommende ikke oppfyller vilkårene for avgiftsfrihet. I slike tilfeller er også leverandøren ansvarlig for avgiften dersom han visste eller burde ha visst at vilkårene for avgiftsfritak ikke var oppfylt.

1 Jf. fvl. § 2 og kap. VII.

[...]

Utdrag av forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften)

For hele forskriften, se <http://www.lovdata.no/cgi-wift/lldes?doc=/sf/sf/sf-20071221-1766.html>

[...]

§ 10-4-1. Beløpsgrense for betaling og tilbakebetaling av skatte- og avgiftskrav

(1) Skatte- og avgiftskrav samt tilgodebeløp, inkludert eventuelle gebyrer og renter etter skattebetalingsloven § 11-2, § 11-4 og § 11-5, som alene utgjør under 100 kroner, betales eller tilbakebetales ikke. Dette gjelder likevel ikke for:

- a) sjømenn som er skattepliktig etter skatteloven § 2-3 første ledd, hvor beløpsgrensen er 2 000 kroner,
- b) betaling av krav på toll, kreditgebyr for benyttelse av tollkreditt, merverdiavgift og særavgifter som kreves opp ved innførsel, jf. skattebetalingsloven § 10-41, hvor beløpsgrensen er 50 kroner, unntatt for alkoholholdig drikke og tobakk, hvor det ikke gjelder noen beløpsgrense,
- c) betaling av vektårsavgift med døgnsats etter bestemmelsene om korttidsbruk av tilhenger jf. forskrift 29. juni 2000 nr. 688 om vektårsavgift § 7,
- d) engangsvavgift på motorvogner, hvor beløpsgrensen er 200 kroner, og
- e) tilleggsavgift for forsinkel betaling av årsavgift med redusert sats, hvor beløpsgrensen er 50 kroner.

(2) For skatte- og avgiftskrav som betales i terminer eller i henhold til nærmere fastsatt avgiftspesifikasjon eller deklarasjon, gjelder beløpsgrensen for den enkelte termin, spesifikasjon eller deklarasjon.

0 Endret ved forskrift 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

§ 10-4-2. Beløpsgrense for renter og rentegodtgjørelse

Forsinkelsesrenter, jf. skattebetalingsloven § 11-1 og § 11-3, mindre enn 50 kroner betales eller tilbakebetales ikke. Tilsvarende gjelder dersom renter og rentegodtgjørelse etter § 11-2 og § 11-4 i særlige tilfeller oppstår som krav på slik måte at rentene faller utenfor regulering sammen med hovedstol etter § 10-4-1 .

0 Endret ved forskrift 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

§ 10-4-3. Beløpsgrense for bortskriving eller inntektsføring av små, gjenstående restbeløp

Restbeløp til innbetaling under 50 kroner kan frafalles. Tilsvarende har skatte- eller avgiftspliktige ikke krav på å få utbetalt restbeløp under 50 kroner. Beløp som nevnt i første og annet punktum kan henholdsvis utgiftsføres eller inntektsføres i regnskapet.

0 Tilføyd ved forskrift 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

§ 10-4-4. Avrunding

Ved beregning av skatte- og avgiftskrav avrundes beløpet ned til nærmeste hele krone.

0 Endret ved forskrift 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010, tidligere § 10-4-3).

[...]

§ 10-40-3. Forfall ved forsinket særavgiftsoppgave

Bestemmelsen i skatteinntaksloven § 10-40 andre ledd gjelder også særavgifter innberettet på avgiftsoppgave som ikke er levert innen oppgavefristen.

0 Tilføyd ved forskrift 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

[...]

§ 11-1-6. Forsinkelsesrente beregning ved nedsettelse av skatt eller avgift

(1) Nedsettes et skatte- eller avgiftskrav skal det foretas ny forsinkelsesrente beregning på grunnlag av den endrede skatt eller avgift.

(2) Dersom et skattekrav forfalt til betaling i flere terminer, blir etter ny renteberegning så vidt mulig like meget av hver termin å anse som frafalt. Er skattekravet tidligere forhøyet, anses forhøyelsen frafalt først, og en senere forhøyelse før en tidligere forhøyelse.

[...]

§ 11-2-1. Beregningsgrunnlag

Ved beregning av renter etter skatteinntaksloven § 11-2 skal følgende ikke inngå i beregningsgrunnlaget: tilleggsskatt, tilleggsavgift, tilleggstoll og forsinkelsesavgift, samt for mye utbetalet rentegodtgjørelse etter skatteinntaksloven § 11-3 og § 11-4. Det samme gjelder renter etter § 9-10 i ligningsloven, slik den lød frem til 1. januar 2009, dersom renter beregnes etter denne bestemmelsen etter reglene i § 19-2-4 .

0 Endret ved forskrifter 19 des 2008 nr. 1487 , 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

§ 11-2-2. Renteberegning ved endringer i flere terminer eller år

Ved beregning av renter etter vedtak om endring og egenretting, skal renter beregnes for hver enkelt termin eller år. Ved beregningen skal det ikke tas hensyn til endringer i andre terminer eller år.

§ 11-2-3. Renteberegning ved flere endringer i samme termin eller år

(1) Dersom et skatte- eller avgiftskrav økes i forhold til foregående oppgave, egenretting eller vedtak, skal renteberegningen skje på grunnlag av økningen. Er det foretatt flere egenrettninger før skatte- og avgiftsmyndigheten har godkjent oppgavene, skal renter bare beregnes av det beløpet som samlet blir å betale.

(2) For skatte- og avgiftskrav som tidligere har vært innbetaalt en periode, og som det er ytt renter for etter skatteinntaksloven § 11-4 , skal det ved den nye beregningen benyttes samme sats som etter § 11-4 for den perioden.

[...]

§ 11-3-1. Beregningsgrunnlag

(1) Ved beregning av renter etter skatteinntaksloven § 11-3 skal også tilleggsskatt, tilleggsavgift, tilleggstoll, forsinkelsesavgift og forhøyet utgående merverdiavgift, samt renter etter skatteinntaksloven § 11-1 , § 11-2 , § 11-4 og § 11-5 inngå i beregningsgrunnlaget.

(2) Det senest innbetaalte beløpet regnes som tilbakebetalt først. Ved beregning av renter skal tilgodebeløp som nyttes til motregning anses tilbakebetalt samme dag som motregningen foretas.

0 Endret ved forskrift 21 jan 2010 nr. 45 .

§ 11-3-2. Krav som godskrives tollkreditten eller kredittordningen for engangsavgift

Rente etter skatteinntakslagen § 11-3 skal beregnes dersom krav som er belastet konto for tollkreditten eller kredittordningen for engangsavgift, tilbakebetales ved godskriving av kontoen. Renten skal beregnes fra den første i måneden etter forfallstidspunktet som følger av skatteinntakslagen § 10-60, og frem til den første i den måned beløpet godskrives den løpende kreditt.

[...]

§ 11-4-1. Beregningsgrunnlag

- (1) Ved beregning av renter etter skatteinntakslagen § 11-4 skal også tilleggsskatt, tilleggsavgift, tilleggstoll, forsinkelsesavgift og forhøyet utgående merverdiavgift, samt renter etter skatteinntakslagen § 11-1, § 11-2 og § 11-5 inngå i beregningsgrunnlaget.
(2) Det senest innbetalte beløpet regnes som tilbakebetalt først. Utleggstrekk nedlagt av skatteoppkrever regnes som innbetalt første dag i den oppgjørsperiode trekket skjer.

0 Endret ved forskrift 21 jan 2010 nr. 45 .

[...]

§ 11-4-3. Renteberegning ved endringer i flere terminer eller år

Ved beregning av renter etter vedtak om endring og egenretting, skal renter beregnes for hver enkelt termin eller år. Ved beregningen skal det ikke tas hensyn til endringer i andre terminer eller år.

0 Endret ved forskrift 19 des 2008 nr. 1487 .

§ 11-4-4. Renteberegning ved flere endringer i samme termin eller år

- (1) Ved nedsettelse i forhold til sist foregående oppgave, egenretting eller vedtak skal renteberegning skje på grunnlag av nedsettelsen. Er det foretatt flere egenrettninger før skatteinntakslagen har utbetalt tilgodebeløp, skal renter bare beregnes av det beløpet som samlet blir å utbetale.
(2) Tidligere beregnede renter etter skatteinntakslagen § 11-1 og § 11-2 av krav som ikke fastholdes, bortfaller.

§ 11-4-5. Renter ved særskilt refusjon av særavgifter

Det skal ytes renter etter skatteinntakslagen § 11-4 ved refusjon av avgift etter § 4-1-1, § 4-2-1 og § 4-3-1 i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter, jf. § 11-6-1.

[...]

§ 11-6-1. Rentesats ved refusjon av avgift

Rentesatsen ved refusjon etter § 11-4-5 skal være:

- 2,1 prosent av refusjonsbeløpet ved refusjon etter forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter § 4-1-1
- 0,7 prosent av refusjonsbeløpet ved refusjon etter forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter § 4-2-1 og § 4-3-1 .

0 Endret ved forskrifter 19 des 2008 nr. 1487 , 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

[...]

§ 11-7-1. Avrunding av rentebeløp

Rentebeløp avrundes nedover til nærmeste hele krone.

§ 11-7-2. Utsatt beregning eller bortfall av renter

Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet kan bestemme at beregning av renter etter skatteinntaksloven § 11-1, § 11-2 og § 11-5 i enkelte tilfeller skal utsettes eller bortfalle.

§ 11-7-3. Renteberegning ved endring etter domstolsavgjørelse

Av skatte- og avgiftskrav som fastholdes etter ny fastsettelse som følge av domstolsavgjørelse, svares renter etter skatteinntaksloven § 11-1 og § 11-2 fra forfallstiden for det opprinnelige skatte- og avgiftskravet.

0 Endret ved forskrifter 19 des 2008 nr. 1487 , 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

[...]

§ 14-21-2. Sikkerhetsstillelse for særavgiftene

(1) Tollregionen kan kreve at virksomheter som er registrert som avgiftspliktige etter særavgiftsloven stiller sikkerhet for fremtidig skyldig avgift. Krav om sikkerhetsstillelse kan stilles ved registrering av virksomheten eller senere.

(2) Ved vurderingen av om sikkerhet skal kreves, skal det blant annet tas hensyn til

- a. om virksomheten gjentatte ganger har betalt avgiften for sent eller for øvrig har overtrådt avgiftsbestemmelsene,
- b. om virksomheten har uoppgjorte restanser med hensyn til skatter, avgifter og toll,
- c. om virksomheten, styret eller ledelsen kan anses kredittverdig.

(3) I de tilfeller der sikkerhet kreves gjelder bestemmelsene i § 14-20-4 annet ledd tilsvarende.

(4) De nærmere krav til sikkerheten, herunder sikkerhetens omfang, fastsettes av tollregionen. Som hovedregel skal sikkerheten til enhver tid dekke avgiftskravet for to terminer. Dersom nye omstendigheter eller opplysninger tilsier det, kan tollregionen stille ytterligere krav til sikkerheten.

[...]

§ 16-42-1. Særlige regler om ansvar for særavgift

(1) Ved levering av naturgass og LPG etter § 3-6-7, § 3-6-8 og § 3-6-9, elektrisk kraft etter § 3-12-4, § 3-12-5, § 3-12-9 til § 3-12-13, mineralolje, smøreolje, naturgass og LPG etter § 4-4-1 til § 4-4-3 og avgiftsfri biodiesel etter § 3-11-7 i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter, er det mottaker som er ansvarlig for innbetaling av avgiften dersom vedkommende ikke oppfyller vilkårene for avgiftsfriftak. I den utstrekning leverandøren visste eller burde ha visst at kravene for fritak ikke var oppfylt, kan krav rettes mot denne.

(2) Ved levering av avgiftsfri teknisk etanol, er mottaker ansvarlig for innbetaling av avgiften dersom vedkommende ikke oppfyller vilkårene for avgiftsfriftak.

0 Endret ved forskrifter 15 des 2009 nr. 1528 (i kraft 1 jan 2010), 24 aug 2010 nr. 1212 (i kraft 1 sep 2010).

[...]

Toll- og avgiftsdirektoratet sine kommentarar

1. Omfanget av avgiftsplikta

(jf. Stortingets vedtak om avgift på sukker mv. (heretter "stortingsvedtaket") § 1 og forskrift om særavgifter (heretter "saf.") § 3-16-1)

Av avgiftspliktige sukkertypar kan desse nemnast: Farin, melis, kandis, raffinade, sirup og perlesukker.

Det skal ikkje svarast avgift av: Glykose, invertsukker, melasse, mjølkesukker, kunsthonning, karamell, sukkerkulør, honning, diabetsukker, 100 % lønnesirup og fondantpulver som ikkje er utvunne av roe- eller rørsukkerplanter.

Ferdige næringsmiddel kan ikkje reknast som sukker i avgiftsmessig forstand sjølv om produktet inneheld t.d. 90 % sukker og 10 % smaks- og fargestoff (t.d. "Instant tea" og "strøssel" (krymmel)). I denne samanhengen kan vi nemne grensedraginga mot sjokolade- og sukkervareavgifta. Såkalla "strøssel" (krymmel) (blir t.d. brukt i iskrem og som kakepynt) er avgiftspliktig som for sjokolade- og sukkervarer mm., men er fri for avgifta på sukker.

2. Avgiftsfritak for varer til ervervsmessig framstilling

(jf. stortingsvedtaket § 2 første ledet bokstav e og saf. § 3-16-3)

Med "ervervsmessig framstilling" meiner ein framstilling av varer der sukker inngår som innsatsvare i det ferdige produktet. Fritaket omfattar etter dette m.a. sukker til bakeri, mineralvatn-, sjokolade- og saftfabrikkar.

3. Biavl

(jf. stortingsvedtaket § 2 første ledet bokstav f og saf. § 3-16-4)

Birøktarar, både medlemer og ikkje-medlemer av Norges Birøkterlag, kan sende søknad til Norges Birøkterlag om tilskot for avgift på sukker bruk til biavl. Søknaden må innehalde opplysningar om birøktaren sitt namn, bustadarresse (fylke), tal på innvintra bifolk og forbruk av sukker.

Dersom søkeren er busett i den delen av landet der grensa er 20 kg, og har bier i den delen av landet som har ei øvre grense på 25 kg, skal søknaden sendast til det lokallaget der kubane står. Det blir ikkje gitt kompensasjon for meirverdiavgift.

Finansdepartementet har delegert direktoratet myndigkeit til å treffe vedtak om tilskot for biavl i samsvar med fastsette retningslinjer. Direktoratet sine vedtak kan på vanleg måte klagast inn til Finansdepartementet.

4. Fritak for reisegods

(jf. stortingsvedtaket § 2 første ledet bokstav b nr. 1)

Sukker som blir teke med som reisegods og reiseutstyr er friteke for avgift på dei vilkåra som følgjer av tollforskriften § 5-1-1 til § 5-1-6.

5. Fritak for levering i tilknyting til NATO

(jf. stortingsvedtaket § 2 første ledet bokstav c nr. 2)

Noreg har gjennom avtale mellom partane i traktaten for det nordatlantiske området om status for styrkane deira (NATO SOFA) av 19. juni 1951, forplikta seg til å frita for særavgift. Partnarskap for Fred-samarbeidet sin avtale av 19. juni 1995 (PFP SOFA) gir NATO SOFA tilsvarende bruk for desse landa. Andre føresegner om fritak for særavgifter følgjer av *Avtale om status for den nordatlantiske traktats organisasjon, de nasjonale representanter og dens internasjonale stab av 20. september 1951, og Protokoll om status for internasjonale, militære hovedkvarterer oppretta i samsvar med traktaten for det nordatlantiske området av 28. august 1952.*

6. Fritak for internasjonale organisasjoner

(jf. saf. § 4-9-2)

Det følgjer av saf. § 4-9-2 at det er fritak for avgift på varer som er til bruk for internasjonale organisasjoner. Fritaket gjeld bare organisasjoner som er nemnd i stortingsvedtaket. For sukker mv. er det fritak for avgift for Den nordiske investeringsbanken, jf. stortingsvedtaket § 2 første ledet bokstav c nr. 3.

7. Proviantering til skip og luftfartøy

(jf. stortingsvedtaket § 2 første ledet bokstav a nr. 2 og saf. kapittel 4-10)

Det kan på nærmere vilkår bli gitt fritak for avgift ved levering av ufortolla varar som proviant til skip og luftfartøy. Fritaket for avgift på sukker mv. er gitt gjennom ei tilvising frå Stortinget sitt vedtak om avgift på sukker mv. § 2 første ledet bokstav a nr. 2 til tolloven § 4-23. Kapittel 4-10 i særavgiftsforskriften gir nærmere føresegner om fritaket.

Kompensasjonsordninga for meirverdiavgift, særavgift og toll for omsetning av proviant til bruk ombord i fartøy som driv fiske og fangst i fjerne farvatn, er med verknad frå 1. januar 2010 endra til direkte fritak. Ordninga var inntil omlegginga regulert i forskrift 30. september 1980 nr. 6 (Nr. 83) om kompensasjon for toll, særavgifter og meirverdiavgift på proviant forbrukt om bord på fartøy som driv fiske og fangst i fjerne farvatn (no oppheva).

Ordninga er nærmere regulert i tollforskriften § 4-23-8. Den inneber at proviant – med unntak for alkoholhaldige drikkevarar – kan leverast ufortolla til norske fiske- og fangstfartøy som skal opphalde seg utanfor tollområdet samanhengande i minst 14 dagar, til personleg bruk for besetninga om bord.

Omlegginga har ikkje medført endringar i særavgiftsregelverket.

For generell informasjon om tolloven § 4-23, sjå omtale i "TollABC". Denne er tilgjengeleg på www.toll.no.

8. Utsal på lufthamn (tax free)

(jf. stortingsvedtaket § 2 første ledet bokstav a nr. 3 og saf. kapittel 4-11)

Etter Stortingets vedtak om avgift på sukker mv. § 2 første ledet bokstav a nr. 3, som tilviser til tolloven § 4-30, blir det gitt fritak for varer som blir levert til toll- og avgiftsfritt utsal på lufthamn (tax free).

Fritaket gjeld både ved innførsel og ved levering av varer fra registrerte verksemder sine godkjente lokalar, og er nærmere regulert i kapittel 4-11 i særavgiftsforskriften. Tolloven § 4-30 er omtalt i "TollABC".

9. Vare av mindre verdi

(jf. stortingsvedtaket § 2 første ledet bokstav b nr. 3)

Detgis fritak for avgift ved innførsel av varer av mindre verdi. Fritaket er gitt i stortingsvedtaket § 2 første ledet bokstav b nr. 3, med ei tilvising til tolloven § 5-9. Per 1. januar 2011 er beløpsgrensa på kr 200.

10. Dispensasjon frå avgiftsplikta

(jf. stortingsvedtaket § 4)

Tollregionen kan etter søknad frita for eller setje ned avgifta dersom det oppstår enkeltilfelle eller situasjoner som ikkje var vurderte då stortingsvedtaket vart treft, og når avgifta i det spesielle enkeltilfellet etter avgiftsmyndighetene sitt syn får ei utilsikta verknad. Føresegna stiller med andre ord opp to vilkår som begge må vere oppfylte. Dispensasjonstilgangen er som ei følge av desse snever.

Det følgjer av St.prp. nr. 1 (1985-86) s. 24-25, som inneholder ei generell omtale av dispensasjonstilgangen på særavgiftsområdet, at mellom anna økonomiske, sosiale, helsemessige, næringspolitiske eller liknande omsyn ikkje skal tilleggast vekt i dispensasjonsvurderinga. Dette er også i samsvar med fast praksis.

11. Avgiftsfri overføring

(jf. saf. §§ 2-1, 2-2 og 2-8)

Ei registrert verksemde kan overføre avgiftspliktige varer til andre registrerte verksemder sine godkjente lokale, utan at avgiftsplikta oppstår. Den som mottek dei avgiftspliktige varene ved avgiftsfri overføring, er ansvarleg for at varene blir førte inn i lagerrekneskapet og at avgifta blir berekna og betalt ved vidaresal/uttak. Avgiftsfri overføring av avgiftspliktige varer skal legitimeraast.

12. Fritak for produkt som blir utførte til utlandet

(jf. saf. § 2-7)

Med "utførte til utlandet" meiner ein utførsel av varer frå Noreg til landterritoriet til ein annan stat. Dette inneber at vara må ha ein mottakar i eit anna land, slik at det ikkje er tilstrekkeleg at vara blir ført ut frå Noreg. Utførsel til kontinentalsokkelen til eit anna land blir ikkje omfatta av fritaket.

13. Registreringsstad

(jf. saf. § 5-4)

Registreringa skal skje i den tollregionen der verksemda ifølgje Einingsregistret har forretningsstad/hovudkontor.

14. Avgiftskodar og utfylling av avgiftsoppgåve (blankett RD-0007)

(jf. saf. § 6-1)

For verksemder som er registrerte og som ikkje legg varene inn på godkjent lokale, blir varene avgiftspliktige ved innførselen, jf. saf. § 2-1 (1) bokstav b. Desse verksemdene skal deklarerere varene på vanleg måte med avgiftsoppgåve, jf. saf. § 6-1. Dette vil seia at verksemder som er registrerte, ikkje skal deklarerere særavgifter i TVINN.

Ved deklarering av avgift på sukker skal det på avgiftsoppgåva nyttast avgiftstype SU og avgiftsgruppe 100 for avgiftssatsen som er kr. 6,94 pr. kg. SU skal alltid skrivast i kolonne 13 og 100 i kolonne 14. Avgiftsgruppene er samordna med regelsekvensane i TVINN.

Tilleggskodar

Avgiftsfri omsetnad skal også deklarerast på avgiftsoppgåva, men med ein tilleggskode frå 00 til 99. For sukker er det følgjande tilleggskodar:

- 11 levert til utanlandske diplomatiske og konsulære tenestemenn som nyt personleg tollfridom
- 12 levert til NATO eller NATO sitt hovudkvarter, styrke eller personell i samsvar med internasjonale avtalar, under dette Partnarskap for fred
- 13 levert til Den nordiske investeringsbanken
- 20 utført til utlandet (unntatt Svalbard og Jan Mayen)
- 21 utført til Svalbard og Jan Mayen
- 22 levert som proviant mm. til bruk eller sal om bord i fartøy eller luftfartøy i utanriks fart
- 28 lagt inn på tollager
- 30 overført til andre verksemder som er registrerte for avgift på sukker
- 40 gjort til inkjes (under tollvesenets kontroll) jf. saf. § 2-5
- 50 varer som er komne i retur (til verksemda sitt godkjente lokale – reklamasjon etc.)
- 51 varer som er komne i retur (til verksemda sitt godkjente lokale) som blei leverte avgiftsfritt
- 60 levert til ervervsmessig framstilling av varer (mot eigenerklæring)
- 99 manko

Tilleggskodane skal alltid nyttast etter avgiftstype og avgiftsgruppe (SU 100) og skrivast i kolonne 15 på avgiftsoppgåva.

Fritak

Alle dei kodane som er nemnt ovanfor, unntatt kodane 50, 51 og 99, er fritakskodar. Desse skal førast opp i avgiftsoppgåvene for riktige avgiftstypar og avgiftsgrupper, med tal på einingar, men det skal ikkje bereknast avgift.

Vi gjer merksam på at enkelte fritak berre blir gitt etter søknad til tollregionen, og kan ikkje førast på den terminvise avgiftsoppgåva med tilleggskode.

Kode 50 – returar

Varer som er komne i retur til lageret til den registrerte avgiftspliktige, skal også førast opp i avgiftsoppgåva for den riktige avgiftstypen og avgiftsgruppa, med tal på einingar. Her må ein i tillegg føre opp ein dato dersom returnen blei levert med ein annan avgiftssats enn den som gjeld i oppgåveperioden. Tal på einingar skal her multipliserast med gjeldande sats for den oppgitte datoен.

Kode 51 - returar som blei levert avgiftsfritt

Varer som blei leverte avgiftsfritt og kjem i retur til lageret til den registrerte avgiftspliktige, må ha eigen kode fordi det ikkje skal trekkjast frå avgift i dette tilfellet. Denne koden får same funksjon som "fritakskodar".

Kode 99 – manko

Manko på lageret er i følgje regelverket avgiftspliktig, og det skal bereknast avgift på vanleg måte. For å kunne skilje eventuell oppført manko frå vanleg uttak/omsetnad, skal det bli ført opp med eigen tilleggskode.

Anna om utfylling av avgiftsoppgåva

Ved utfylling av avgiftsoppgåva skal alle bevegelsar i tilknyting til verksemda sitt godkjente lokale synliggjerast. Alle uttak og innlegg av betyding for avgiftsplikta skal førast med relevant tilleggskode. Nettoføring, der berre avgiftsbeløpet som skal betalast fram-kommer, skal ikkje skje.

15. Betaling, renteutrekning og trygd (garanti)

Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven, heretter "sktbl.") og forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften, heretter "sktbf.") trådde for særavgiftene sin del i kraft 1. januar 2008. Sktbl. og sktbf. inneheld mellom anna reglar om forfall, betaling, renteutrekning og trygd (garanti).

15.1 Forfall og betaling

(jf. sktbl. kapittel 9 og 10 med tilhøyrande forskrifter)

Sktbl. kapittel 9 har reglar om betalingsmåtar og kva som reknast som betaling i rett tid.

Sktbl. kapittel 10 har reglar om forfall. For registrerte særavgiftspliktige verksemder følgjer det av sktbl. § 10-40 at innanlands særavgift forfell til betaling same dag som fristen for levering av avgiftsoppgåve, jf. saf. § 6-1. Føresegner om forfall for særavgifter som oppstår ved innførsel, følgjer av sktbl. § 10-41.

Sktbl. kapittel 10 inneholder elles føresegnar om forfall for endringsvedtak, ansvarskrav og reglar om vilkårslaus plikt til å betale sjølv om eit vedtak er påklaga og liknande.

(Tollvesenet si rettleiing om innførsel, som er publisert på www.toll.no, inneholder ei meir utfyllande omtale av betaling og kredittordningar ved innførsel).

15.2 Renteutrekning

(jf. sktbl. kapittel 11 og sktblf. kapittel 11)

I skattebetalingsloven er fire rentetypar heimla; forseinkingsrente jf. sktbl. § 11-1, etterrekningsrente jf. sktbl. § 11-2, rente ved forseinka tilbakebetaling jf. sktbl. § 11-3 og tilbakebetalingsrente jf. sktbl. § 11-4.

Renter ved forseinka betaling etter sktbl. § 11-1 skal reknast av krav som ikkje blir betalte innan forfall, og rentene går fram til betalinga skjer. Etterrekningsrente i tråd med § 11-2 i lova skal også inngå i rekninga av forseinkingsrente, når eit hovudbeløp og renter ikkje blir betalte innan fastsette frist. Sjølv om avgift ikkje blir fastsett i rett tid fordi avgiftsoppgåva er innlevert for seint, skal renter likevel utrekna i tråd med sktbl. § 11-1 med utgangspunkt i ordinært forfall. Dette følgjer av sktblf. § 10-40-3.

Renter av auke ved vedtak om endring/eigenretting (etterrekningsrente) etter sktbl. § 11-2 skal reknast av auke i avgift som blir fastsett ved vedtak om endring mm. Rentene går frå det tidspunktet krava opphavleg skulle ha vore betalte og fram til det blir treft vedtak om auke. Renteutrekning etter § 11-2 skjer når ei tidlegare fastsetjing blir korrigert, anten etter initiativ frå den toll- eller avgiftspliktige eller Tollvesenet. Det same er tilfelle når det ikkje har vore ei tidlegare fastsetjing, til dømes i smuglingstilfelle som blir avdekte ved ein reknesaks-kontroll.

Ved tilbakebetaling av for mykje betalt avgift etter forfallsfristen, skal det etter sktbl. § 11-3 ytast rentegodtgjersle frå dette forfallet og fram til tilbakebetalinga skjer.

Ved tilbakebetaling av for mykje betalt avgift som følgje av vedtak om endring mm. etter sktbl. § 11-4, skal det ytast rentegodtgjersle frå betalinga fann stad fram til forfall for tilbakebetalinga.

Ordinære refusjonar etter søknad inneber at eit nytt faktum er oppstått (til dømes at nye dokument blir lagde fram for Tollvesenet), og inneber ikkje ei korrigering av ei tidlegare uriktig fastsetjing. I slike tilfelle blir det som hovudregel ikkje gjeve rentegodtgjersle.

Satsane for dei ulike renteføreseggnene blir regulerte av sktbl. § 11-6. Satsar knytte til forseinka betaling og tilbakebetaling fylgjer forseinkingsrentesatsen, som vurderast kvart

halvår. Andre satsar reguleras årleg med bakgrunn i styringsrenta. Dei gjeldande rentesatsar finst på internetsidene til Tollvesenet.

15.3 Beløpsgrenser for betaling og tilbakebetaling

(jf. sktbl. § 10-4 og sktblf. §§ 10-4-1 (1) b og (2) samt 10-4-2, 10-4-3 og 10-4-4)

Det er fastsett beløpsgrenser for betaling og tilbakebetaling av krav. Beløpsgrensene gjeld pr krav eller pr termin, avgiftsspesifikasjon eller deklarasjon. Hovudregelen er at toll og avgift under 100 kroner ikkje skal betalast eller tilbakebetalast. Det er enkelte unntak frå denne beløpsgrensa når det gjeld betaling av krav som kjem til ved innførsel. Forseinkingsrenter har ei beløpsgrense på 50 kroner.

15.4 Trygd (garanti)

(jf. sktbl. § 14-21(2) og sktblf. § 14-21-2)

Etter skatteinbetalingsloven § 14-21 (2) kan tollregionen ved registreringa eller seinare krevje at verksemda gjev trygd for framtidig skuldig avgift.

Vurderingskriteria for når det skal krevjast trygd går fram av skatteinbetalingsforskriften § 14-21-2. Det skal i hovudsak krevjast trygd ved brot på forfallsføresegnene eller ved andre brot på avgiftsføresegnene. Dette kan vere at verksemda har uoppgjorte restansar med omsyn til skattar, avgifter eller toll, eller at verksemda, styret eller leiinga ikkje kan reknast som kredittværdige.

Det ligg til tollregionen å vurdere om verksemda er kredittværdig. I første rekkje blir det stilt krav til økonomisk soliditet og likviditet. Eigendeklareringssystemet byggjer på eit tillitsforhold mellom Tollvesenet og verksemda. Ei vurdering av tilliten vil derfor vere grunnleggjande når ein vurderer om verksemda er kredittværdig. Tollvesenet vurderer tilliten i forhold til betalingsvilje, betalingsevne og oppfølging av skatte-, toll- og avgiftsregelverket. Innkrevjingsvilkåra til tollregionen er òg ein del av vurderingsgrunnlaget.

Der det er krav om trygd, skal den til ei kvar tid dekkje avgiftskravet for to terminar med utgangspunkt i dei to terminane som har høgast avgiftsbelastning dei siste 12 månadene. Trygd skal gjevast i form av sjølvskuldnarkausjon frå bank eller tilsvarande jf. skatteinbetalingsforskriften § 14-21-2 (3), jf. § 14-20-4 (2). Trygda kan reduserast dersom verksemda med utgangspunkt i det ovannemnde dokumenterer at trygda er sett for høgt.

16. Tilinkjesgjering – løyve til bruk som dyrefôr

(jf. saf. § 2-5)

Tollregionen kan, når dei generelle vilkåra og prosedyrane for tilinkjesgjering i saf. § 2-5 er oppfylte, i staden for faktisk destruksjon, tillate at varer som er ueigna for ordinært sal, vert selde/leverte til bruk som dyrefôr på følgjande vilkår:

1. Det må gå klårt fram av eventuell varenemning og/eller pris at det ikkje er ordinær salsvare

2. Mottakaren må erklære at varen berre vil bli brukt til dyrefôr.

17. Lagerrekneskap

(jf. saf. 5-8)

Krava til rekneskap i saf. § 5-8 må lesast saman med krava til dokumentasjon for fritak ved levering av avgiftsfrie varer, jf. den generelle føresegna i saf. § 2-8, og dei andre krava til dokumentasjon i forskrifta kapittel 2 (avgiftsfri overføring til andre registrerte verksemder, tilinkjesgjering osv.).

18. Lagermanko

Dersom det blir påvist differansar mellom behaldning oppført i rekneskapet og behaldning opptelt ved lagerkontroll hos den registrerte verksemda, er hovudregelen at overskot skal førast inn i lagerrekneskapet, og at det skal betalast avgift ved manko. Ved differansar skal det likevel takast omsyn til at pluss- og minusbehaldningar normalt vil jamnast ut over tid.

Manko kan justerast mot overskot dersom det blir lagt fram tilfredsstillande dokumentasjon (korrespondanse, kreditnota, ny faktura e.l.) for at mankoen t.d. har si årsak i feilleveransar, feil i lagerføring e.l.

Dessutan skal det takast rimeleg omsyn ved differansar innan varer som er nokolunde like, innan same varegruppe, varer med same pris, varer med likt avgiftsgrunnlag e.l. slik at dei blir vurderte under eitt ved at overskot reduserer manko.

Tollvesenet kan godta udokumenterte differansar innanfor ei ramme på +/- 0,5 % i den enkelte avgiftsterminen. Dersom verksemda sjølv eller Tollvesenet konstaterer differansar utover dette, skal desse førast inn i lagerrekneskapet/avgiftsbereknast terminvis.

Teljefeil som kan gjerast sannsynlege ved at t.d. det same kvantumet av ein varetype som er registrert som manko i ein avgiftstermin, er registrert som udokumentert overskot i ein annan termin, skal godkjennast av Tollvesenet.

Ved årsoppgjaret til verksemda skal den samla udokumenterte differansen for det aktuelle året leggjast til grunn. Alle differansar som ikkje kan dokumenterast i samsvar med desse kommentarane, skal førast inn i lagerrekneskapet/avgiftsbereknast innan den 18. januar det følgjande året. Toll- og avgiftsdirektoratet kan, dersom spesielle forhold taler for det, avgjere at ein 12-månadersperiode skal leggjast til grunn i staden for det aktuelle kalenderåret. I så tilfelle skal alle udokumenterte differansar førast inn i lagerrekneskapet/avgiftsbereknast innan den 18. i den følgjande avgiftsterminen.

Behaldningsdifferansar som måtte framkome ved oppteljing av lageret, må forklarast tilfredsstillande. Eventuelle korrigeringar i lagerrekneskapet må legitimerast med tillegg som er påført nødvendig tilvising.